

Kurs 3: Mechatronika w rolnictwie

M3: Czujniki i siłowniki

Współfinansowane przez
Unię Europejską

www.smartskillsproject.eu

zawartość

W ramach tego modułu uczestnicy poznają rolę czujników i siłowników w rolnictwie oraz rozumieją, w jaki sposób elementy te stanowią podstawę systemów mechatronicznych, umożliwiając monitorowanie w czasie rzeczywistym, inteligentne podejmowanie decyzji oraz zautomatyzowane sterowanie sprzętem.

- 01** Czujniki i siłowniki w maszynach rolniczych
- 02** Studium przypadku: Mechatronika w inteligentnych systemach szklarniowych
- 03** Przećwiczmy!

Licencja ta umożliwia użytkownikom dalszego rozpowszechniania, przerabiania, adaptacji i tworzenia dzieł pochodnych na podstawie danego materiału w dowolnym medium lub formie, pod warunkiem podania autora. Licencja zezwala na wykorzystanie w celach komercyjnych. Licencja CC BY obejmuje następujące elementy: BY: należy podać autora.

Współfinansowane przez
Unię Europejską

Projekt ten został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej. Wyłączną odpowiedzialność za niniejszą publikację (komunikat) ponosi autor, a Komisja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych. Zgodnie z nowymi przepisami RODO informujemy, że Partnerstwo będzie przetwarzać Państwa dane osobowe wyłącznie w interesie i na potrzeby projektu, bez uszczerbku dla Państwa praw.

01

CZUJNIKI I SIŁOWNIKI W MASZYNACH ROLNICZYCH

Czujniki i siłowniki w maszynach rolniczych

Nowoczesne maszyny rolnicze w znacznym stopniu opierają się na czujnikach i siłownikach, które zwiększają wydajność, stopień automatyzacji oraz precyzję prac rolniczych. Elementy te stanowią podstawę systemów mechatronicznych, umożliwiając monitorowanie w czasie rzeczywistym, inteligentne podejmowanie decyzji oraz zautomatyzowane sterowanie sprzętem. W tym module omówiono, w jaki sposób czujniki zwiększają wydajność maszyn, jaką rolę odgrywają siłowniki w rolnictwie, a także przedstawiono studium przypadku dotyczące zastosowania mechatroniki w inteligentnych systemach szklarniowych.

W jaki sposób czujniki zwiększają wydajność maszyn

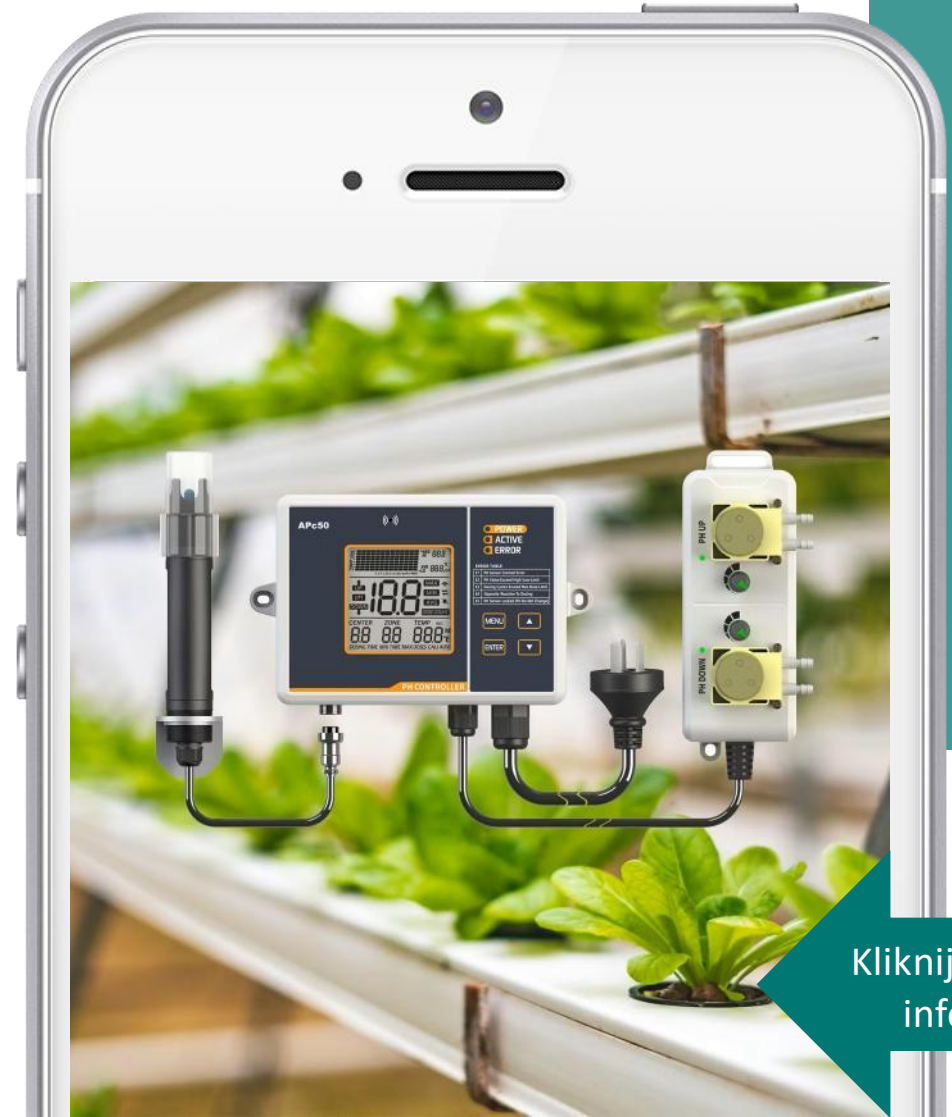
<https://www.instructables.com/ESP32-Soil-Moisture-Sensors-DIY-Automatic-Watering/>

Czujniki odgrywają kluczową rolę w gromadzeniu danych i podejmowaniu decyzji w maszynach rolniczych. Dzięki **ciągłemu monitorowaniu** warunków otoczenia i pracy czujniki pomagają zoptymalizować procesy, ograniczyć marnotrawstwo zasobów oraz zwiększyć plony.

Przykład: Inteligentne systemy nawadniające wykorzystują czujniki wilgotności gleby, aby uruchamiać nawadnianie tylko wtedy, gdy jest to konieczne, co pozwala oszczędzać wodę i poprawia stan upraw.

Kluczowe funkcje czujników w rolnictwie:

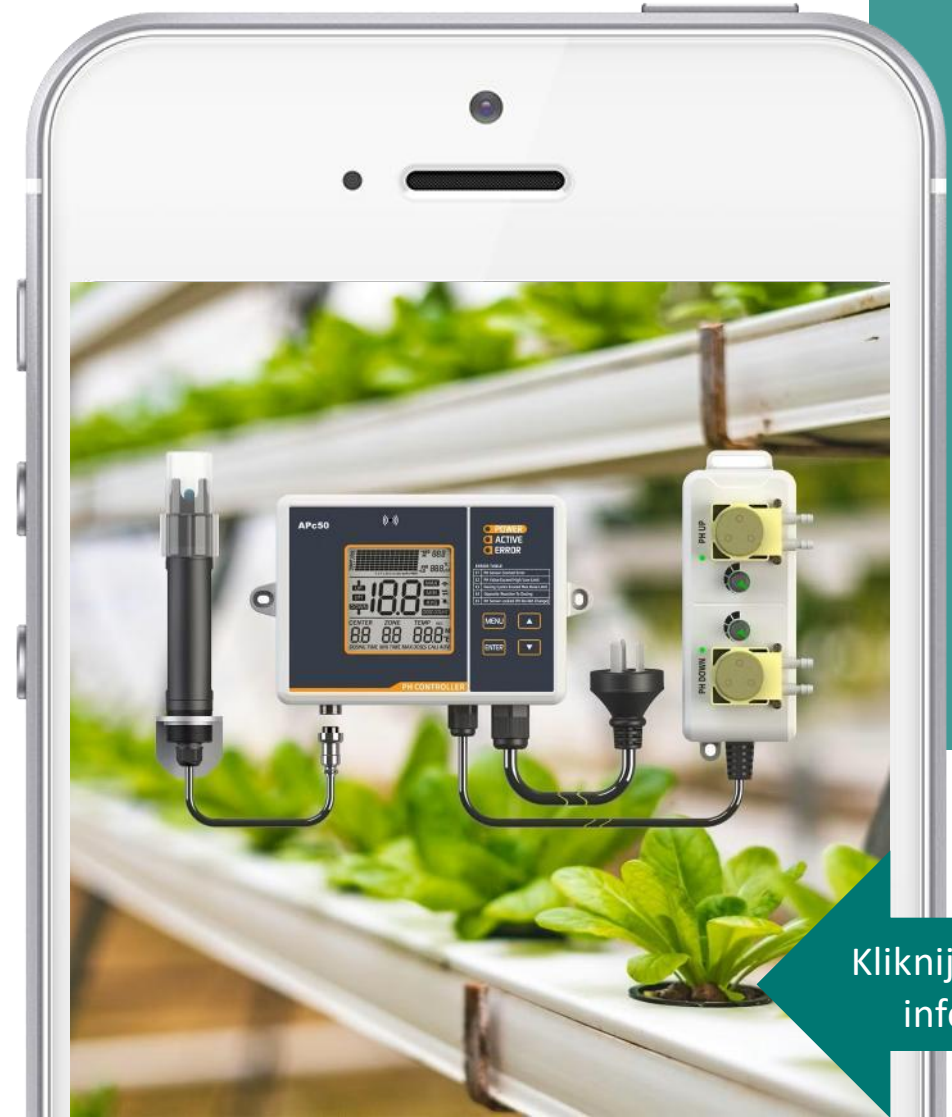
- **Rolnictwo precyzyjne:** Czujniki GPS i LIDAR zapewniają autonomicznym traktorom i dronom precyzyjną nawigację oraz pozwalają na efektywne wykorzystanie gruntów.
- **Optymalizacja nawadniania:** Czujniki wilgotności gleby dostosowują dopływ wody na podstawie danych w czasie rzeczywistym, zapobiegając przelaniu.
- **Wykrywanie szkodników i chorób:** Kamery wielospektralne i termowizyjne rozpoznają wczesne oznaki stresu roślin, umożliwiając ukierunkowane działania.

Kliknij po więcej informacji

Kluczowe funkcje czujników w rolnictwie:

- **Monitorowanie zwierząt hodowlanych:** tagi RFID i czujniki biometryczne śledzą stan zdrowia i przemieszczanie się zwierząt, zapewniając im lepsze warunki bytowe.
- **Monitorowanie stanu maszyn:** Czujniki drgań i ciśnienia wykrywają zużycie i usterki mechaniczne, co pozwala ograniczyć przestoje.

Kliknij po więcej informacji

Siłowniki i ich zastosowanie w maszynach rolniczych

Siłowniki to elementy mechaniczne, które przekształcają sygnały elektryczne lub hydrauliczne w ruch fizyczny, umożliwiając **precyzyjne sterowanie** maszynami rolniczymi. Odgrywają one kluczową rolę w **systemach robotycznych, zautomatyzowanych systemach nawadniania oraz sprzęcie do zbiorów.**

Siłowniki umożliwiają wykonywanie ruchów takich jak pchanie, ciągnięcie, wtryskiwanie i uruchamianie w maszynach rolniczych.

Typy siłowników w rolnictwie:

- **Siłowniki hydrauliczne:** Stosowane w maszynach o dużej mocy, takich jak ciągniki i ramiona robotów, w celu zapewnienia dużej mocy i siły.
- **Siłowniki pneumatyczne:** Wykorzystywane w lekkich systemach automatyki, takich jak roboty do zbioru owoców.
- **Silniki elektryczne i serwomotory:** Zapewniają precyzyjne sterowanie w autonomicznych opryskiwaczach, siewnikach i robotach do pielenia.
- **Siłowniki liniowe:** Regulują dysze opryskiwacza, zawory nawadniające oraz zrobotyzowane narzędzia do zbiorów.

Przykład: Maszyny do zbioru owoców wykorzystują **serwomotory**, aby delikatnie chwytać i zbierać owoce bez ich uszkodzenia, co poprawia jakość zbiorów.

Kliknij po więcej informacji

Siłowniki w rolnictwie

Jeśli chcesz zapoznać się z wizualną prezentacją siłowników elektromechanicznych stosowanych w maszynach rolniczych, poniższy film może okazać się dla Ciebie pomocny :

[Ewellix - Electromechanical actuators for agriculture machinery & equipment - YouTube](#)

02

STUDIUM PRZYPADKU: MECHATRONIKA W
INTELIGENTNYCH SYSTEMACH SZKLARNIOWYCH

Studium przypadku: Mechatronika w inteligentnych systemach szklarniowych

Szklarnie wyposażone w mechatroniczne systemy sterowania łączą czujniki, siłowniki i AI, optymalizując warunki uprawy. Te inteligentne systemy dostosowują temperaturę, wilgotność i nawadnianie w oparciu o aktualne warunki, zwiększając wydajność i zrównoważony charakter upraw.

Jak to działa:

- **Czujniki monitorujące warunki klimatyczne** (temperaturę, stężenie CO₂, wilgotność gleby i natężenie światła).
- **Siłowniki regulują zautomatyzowane procesy** jak wentylacja, ogrzewanie i nawożenie.
- **Sterowniki oparte na AI** analizują dane i wprowadzają korekty w czasie rzeczywistym, aby zoptymalizować wzrost roślin.

Zainspiruj się:

W naszym kompendium dobrych praktyk SmartSkills czeskie studium przypadku VESA pokazuje, w jaki sposób wykorzystuje się tam sieć czujników środowiskowych do monitorowania warunków klimatycznych w szklarniach.

Więcej informacji: [Vesa Velhartice](#)

VESA **VESA Velhartice a.s.**

Jakie technologie są wykorzystywane:

- ✓ Internet Rzeczy (IoT)
- ✓ Inteligentne czujniki

Czy praktyka dotyczy sprzętu, oprogramowania czy obu?

- ✓ Sprzętu

Gospodarstwo Vesa Velhartice zajmuje się hodowlą nowych wysokiej jakości odmian ziemniaków, rozmnażaniem sadzeń, obrotem nasionami, ziemniakami dla konsumentów i przemysłu oraz – przede wszystkim – udzielaniem porad producentom ziemniaków i użytkownikom.

Firma zarządza około 430 hektarami gruntów rolnych, a czeskie odmiany ziemniaka zyskują popularność i odnoszą sukcesy w całej Europie. Wykorzystują zautomatyzowane stacje pogody oraz czujniki środowiskowe – zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne (w szklarniach, gdzie uprawiane są odmiany z nasion) – szczególnie do agrometeorologii, szklarni zamkniętych i systemów mikroklimatycznych z precyzyjnymi czujnikami. Firma obsługuje również wyjątkowy automatyczny automat do sprzedaży ziemniaków, w którym klienci mogą kupić ziemniaki o każdej porze.

W jaki sposób wykorzystywana jest ta technologia?

Sieć czujników środowiskowych jest wdrażana w celu monitorowania warunków klimatycznych w szklarniach hodowlanych.

Wdrożona technologia koncentruje się na zarządzaniu rozmnażaniem odmian ziemniaka z wykorzystaniem różnych czujników środowiskowych do monitorowania temperatury i wilgotności powietrza, gleby i nasłonecznienia w zamkniętych szklarniach mikroklimatycznych. Dane te są automatycznie przesyłane do centralnej bazy danych, z której generowane są raporty dla użytkowników. Na podstawie tych zmierzonych danych optymalne warunki klimatyczne mogą być precyzyjnie określone i utrzymywane.

inteligentne zrównoważone rolnictwo

03

PRZEĆWICZMY

Zadanie dla uczestników:

Zadanie praktyczne: „Zastosowania czujników i siłowników w rolnictwie”

- Wymień jeden rodzaj czujnika i jeden rodzaj siłownika powszechnie stosowanych we współczesnych maszynach rolniczych.
- Zadanie: Napisz krótkie wyjaśnienie (100–150 słów) dotyczące sposobu ich działania, roli w gospodarstwie rolnym oraz korzyści z ich stosowania.
- Opcjonalnie: Znajdź zdjęcie lub film pokazujący działanie tych elementów.

Zadanie grupowe:

Temat do dyskusji:

Jak Twoim zdaniem zaawansowane czujniki i siłowniki wpłyną na przyszłość inteligentnego rolnictwa? Jakie wyzwania mogą pojawić się w związku z ich powszechnym wdrożeniem?

Cel: To ćwiczenie pozwala uczestnikom zrozumieć praktyczne zastosowania tej wiedzy, pobudza krytyczne myślenie oraz podkreśla wpływ automatyzacji na rolnictwo.

www.smartskillsproject.eu

Śledź nas

Współfinansowane przez
Unię Europejską

Sfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora(ów) i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej ani Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.
2023-2-PL01-KA220-VET-000178755